

Ihmisoikeudet ja politiikka

Sixten Korkman

Valtakunnalliset lastensuojelupäivät Turku 26.9.2018

Teemoja

- Maailman isot ongelmat ("Big Five")
- Ihmisoikeuksien rooli ja merkitys
- Onko Suomi "lintukoto" vai "toivoton tapaus"?
- Miten tasa-arvoa parhaiten edistetään?
  - lapsi- ja perhepolitiikan merkitys

Ihmiskunnan isoja ongelmia: "Big Five"

(joiden välillä monia kytkentöjä)

- Ilmaston lämpeneminen (ympäristö)
- Geopoliittiset konfliktit seurauksineen
- Rahoitusjärjestelmä ja makrotaloudellinen epävakaus
- Köyhyys ja eriarvoisuus
- Populismien tragedia

Globaali finanssikriisi langetti pitkiä varjoja talouden ja politiikan ylle
- sekä synnytti katkeruutta ja vihaa laajoissa kansalaisryhmissä

Huonot ajat heikentävät luottamusta yhteiskunnassa
- Ja syyttävä sormi alkaa hakea syntipukkia!

Carson
UNIVERSAL UCL/UK
CARLSKITCHENS.COM

Ihmisoikeudet (IO)

- Mikä on oikein, mikä väärin? (Uskonnot ja ideologiat konfliktien aiheuttajina)
- Yhteisen (osittain yhteisen) arvopohjan kulttuurinen merkitys
- IO:ien syvät juuret historiassa (stoa, kristinusko, valistus, IO-julistukset)
- Mitä IO:t ovat, voivatko ne toteutua?
  - inhimilliset ja poliittiset perusoikeudet
  - taloudelliset ja sosiaaliset oikeudet
  - pakolaisvirrat ja IO:ien dilemma

IO:t ja ”Big Five”-ongelmat:

- kansallisvaltion rooli
- kansainvälisen yhteistyön merkitys
- IO:t sekulaarisen ja universaalisen moraalin perustaksi

Onko Suomi ”linnunkoto” vai ”toivoton tapaus”?

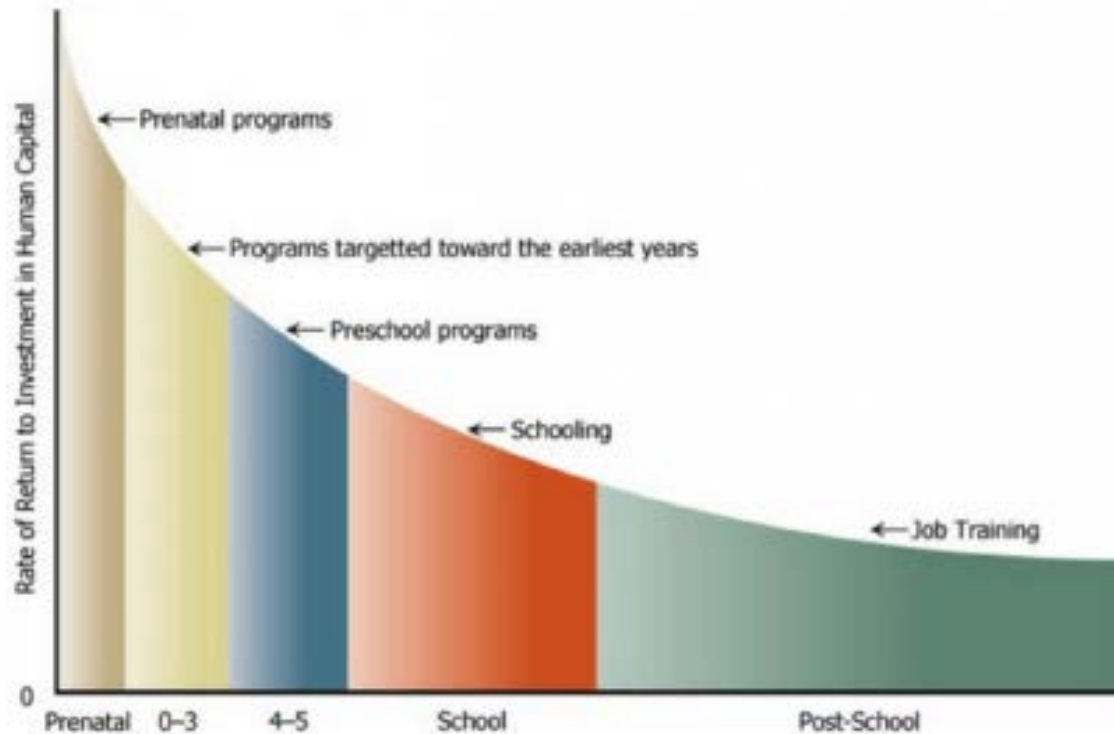
- Oikeusvaltio ja IO:t (yhteiskunnan instituutiot, perusasiat) yleisesti ottaen hyvällä tolalla
- Hyvinvointivaltio ja IO:t (sosiaaliturva, julkiset palvelut...); Suomessa asuu ”maailman onnellisin kansa” (YK)
- Suomi moniongelmaisena potilaana
  - julkisen talouden kestävyysvaje
  - yhteiskunnallisen uudistumisen vaikeus
  - IO:ien kunnioittaminen, ml. pakolaispolitiikassa
  - lapsi- ja perhepolitiikan osalta olemme pohjoismaisittain jälkijunassa
- Nota bene: rittävästi resursoitu hyvinvointivaltio on markkinatalouden eettinen perusta
- Luottamuksen merkitys

Tasa-arvon edistäminen

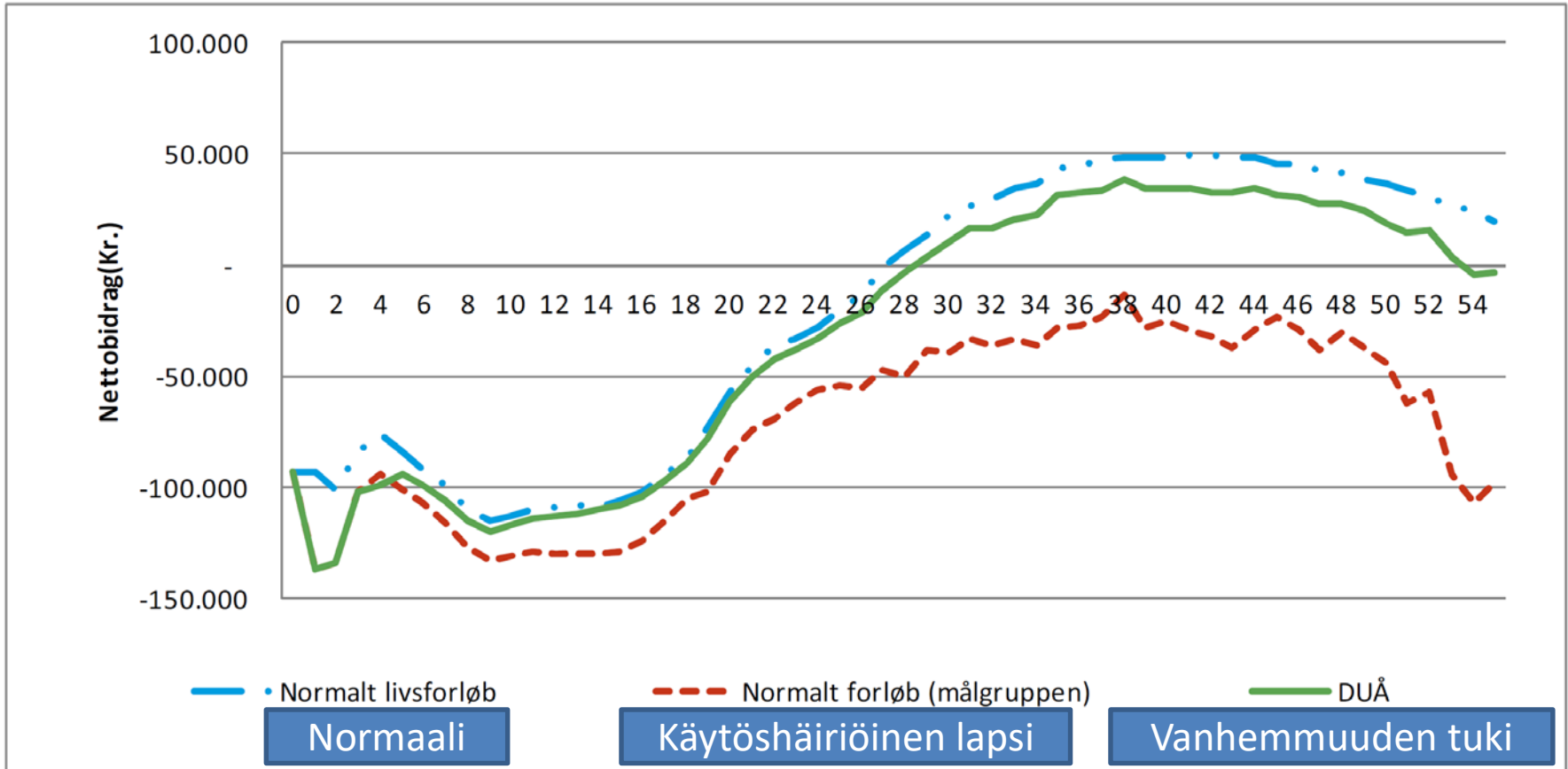
- *Lapset etusijalle*: perhepolitiikka, varhaiskasvatus ja päiväkodit, tuki- ja erityispalvelut... sekä koulu, koulu ja koulu
- Lapsi- ja perhepolitiikan *näkökulmia*:
  - *itseisarvoinen* (lapsen IO:t)
  - *kulttuurinen*: arvojen ja uskomusten välittyminen kasvatuksen kautta
  - *taloudellinen ja sosiaalinen*: varhaislapsuus vaikuttaa voimakkaasti koko elinkaareen ja elämässä pärjäämiseen
  - *kasvupoliittinen*: leikkimiskyky ja leikkimielisyys sekä innovaatiot?
- Siksi menestymiseen; panostukset (etenkin ongelmaperheiden) pienten lasten kognitiivisten ja sosiaalisten taitojen *ovar korkeatuottoisia*; teini-ikäisten kohdalla on jo kallista korjata varhaislapsuudessa syntyneitä ongelmia
- Suomessa varhaiskasvatukseen osallistuminen on vähäisempää ja lasten huostaanotto yleisempää kuin muissa pohjoismaissa

”Heckmanin käyrä”: tukitoimien hyöty tai tuotto on sitä parempi mitä aikaisemmassa elämänvaiheessa ne tehdään; dollarin panostukselle ongelma-perheen lapsen varhaiskasvatukseen on arvioitu saatavan jopa 7 dollarin tuoton!

Source: James Heckman, Nobel laureate in economics

Vanhemmuuden tuki vähentää eriarvoisuutta – ja yhteiskunnan nettokustannuksia – läpi elämän

Lähde: Tanska Social- og integrationsministeriet /Krister Wahlbäck